

ชื่อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการจัดการมูลฝอยในโรงเรียน ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
ผู้เขียน นายพิมาน ชีระรัตนสุนทร
สาขาวิชา อนามัยสิ่งแวดล้อม
ปีการศึกษา 2548

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินกิจกรรมการจัดการมูลฝอยในโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ทุกโรงเรียน ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามซึ่งตอบโดย ผู้บริหาร โรงเรียนหรือครูผู้สอน จำนวน 100 ชุด ร่วมกับการใช้แบบสังเกต ซึ่งสังเกตโดยผู้วิจัย จำนวน 100 ชุด สุ่มหาน้ำหนักองค์ประกอบมูลฝอยในโรงเรียน 28 แห่ง จากโรงเรียนทั้งหมด 100 แห่ง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ โปรแกรม R ร่วมกับ Epicalc. R

ผลการศึกษาพบว่าร้อยละ 48 ของโรงเรียนทั้งหมด มีบุคลากรเข้ารับการอบรม ด้านการจัดการมูลฝอย เรื่องที่เคยได้รับการอบรมส่วนใหญ่เป็น การคัดแยกมูลฝอย(ร้อยละ 75) องค์กร/หน่วยงานที่ให้การอบรมส่วนใหญ่เป็นเทศบาล(ร้อยละ 35) บุคลากรนำความรู้จากการอบรมมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน(ร้อยละ 87) เรื่องที่นำมาประยุกต์ใช้ส่วนใหญ่เป็น การคัดแยกมูลฝอย(ร้อยละ 40) การทำน้ำหมักชีวภาพ(ร้อยละ 36)

กิจกรรมการจัดการมูลฝอย การใช้กระดาษทั้งสองหน้า(ร้อยละ 68) งดการใช้กล่องโฟม(ร้อยละ 64) การแยกเศษอาหารออกจากถุงพลาสติก(ร้อยละ 48) วัสดุที่นำกลับมาใช้ใหม่เป็นขวดพลาสติก(ร้อยละ 78) กระดาษ(ร้อยละ 71) มีมูลฝอยเพื่อขายเป็น กระดาษ (ร้อยละ 80) เป็นขวดพลาสติก(ร้อยละ 60)

กระบวนการจัดการมูลฝอย มีการแยกมูลฝอยจากแหล่งกำเนิด(ร้อยละ 42) มีการรวบรวมมูลฝอย(ร้อยละ 87) มีการขนส่งและการกำจัดมูลฝอย(ร้อยละ 82) มีการนำมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่(ร้อยละ 85) ผลผลิตที่ได้จากการนำมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่เป็น โมอบาย(ร้อยละ 81) ดอกไม้ประดิษฐ์(ร้อยละ 79)

กิจกรรมการจัดการมูลฝอยในรอบปี มีการประชาสัมพันธ์(ร้อยละ 77) มีกิจกรรม 5ส.(ร้อยละ 65) มีโครงการ รมรงค์เก็บมูลฝอย(ร้อยละ 63) ขาดคู่มือการจัดการมูลฝอยในโรงเรียน(ร้อยละ 99) กิจกรรมการจัดการมูลฝอย ได้รับการสนับสนุน (ร้อยละ 61) สิ่งที่ได้รับการสนับสนุนส่วนใหญ่เป็นวัสดุอุปกรณ์ (ร้อยละ 77)

ปัญหาอุปสรรคสำคัญในการลดปริมาณมูลฝอย คือการขาดความรู้ความตระหนัก และจิตสำนึก(ร้อยละ 53.10) ปัญหาอุปสรรคสำคัญในการแยกมูลฝอย คือการขาดวัสดุอุปกรณ์และสถานที่คัดแยก(ร้อยละ 34) ปัญหาอุปสรรคสำคัญในการนำมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่คือการขาดความตระหนักแหล่งความรู้ และกระบวนการ(ร้อยละ 43) ข้อเสนอแนะควรให้มีการสร้างจิตสำนึกและมีหน่วยงานที่รับผิดชอบชัดเจน(ร้อยละ 76)

จากการสังเกต พบว่าในโรงอาหารของโรงเรียน มีการใช้ถุงพลาสติกใส่อาหาร(ร้อยละ 74) การกำจัดมูลฝอยพบร่องรอยการเผา (ร้อยละ 62) มีการกองทิ้งมูลฝอย (ร้อยละ 51) มีหลุมทิ้งมูลฝอย (ร้อยละ 42) การจัดการมูลฝอยอยู่ในระดับดีมาก(ร้อยละ 8) อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 50) และอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 42) มูลฝอยที่เกิดขึ้นเฉลี่ย 9.55 กิโลกรัม/นักเรียน 100 คน/วัน ส่วนใหญ่เป็นมูลฝอยที่ใช้ประโยชน์ได้ (ร้อยละ 74) มูลฝอยที่ใช้ประโยชน์ไม่ได้ (ร้อยละ 26) และมูลฝอยอันตรายมีน้อยมาก

สรุปว่า โรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สปช. และโรงเรียนเอกชน(สช.) ควรได้รับการพัฒนาเป็นพิเศษ กิจกรรมการจัดการมูลฝอยในหลายส่วนยังมีปัญหาและควรได้รับการแก้ไขในลำดับต่อไป

Thesis Title A Study of Solid Waste Management in Schools in Amphoe Hatyai
Changwat Songkhla
Author Mr. Piman Teerarattanasuntorn
Major Program Environmental Health
Academic Year 2005

Abstract

The objective of this study was to evaluate solid waste management in all primary schools and secondary schools in Amphoe Hat Yai, Changwat Songkhla. Data were collected by asking the school executives and the school teachers to fill out a questionnaire prepared by the author, and by observation following an observation form. A random sampling of 28 schools out of 100 schools was done to measure weight and sorting out constituents and types of solid waste. Data analyses were done by using R and Epicalc.R programs.

The result of the study showed that 48% of schools had their personnel trained of solid waste management. The topic of the training was mostly about garbage sorting (75%). The training was mostly provided by municipalities (35%). Eighty seven percent of the school personnel applied the knowledge obtained from the training in the schools. Most applications were in garbage sorting (40%) and making a biological fermenting solution, so called EM (36%). Of the 100 schools, 68% used two sides of paper, 64% stop using foam containers, 48% separated food from plastic containers. Reused materials included plastic bottles (78%) and paper (71%). Wastes sold for recycle included paper (80%) and plastic bottles (60%).

Process of solid waste management included waste separation at source (42%), waste collection (87%), waste transportation and disposal (82%), waste reuse (85%) as mobile (81%) and invented flower (79%). Annual activities of solid waste management included public relation (77%), 5s activities (65%) and a campaign of waste collection (63%). However, there was a lack of a standard manual for solid waste management in 99% of these schools.

The solid waste management program was supported in 61% of the schools as materials and equipment.

The main obstacles of waste reduction, waste separation and waste reuse were lack of knowledge and awareness (53%), lack of facilities and equipment (34%), and lack of awareness and learning resources (43%). The suggestions received were mostly awareness building and provision of an agency clearly responsible for this task (76%).

The school canteen were often littered with plastic bags (74%). There were evidence of solid waste burning (62%), heaping on the ground (51%) filled in the pit temporarily dug (42%). Among the 100 schools studied, 8% were ranked as very good, 50% were ranked as moderate, and 42% were ranked as poor. Average weight of waste was 9.55 kg/100 schoolchildren/day. Most of the waste was utilizable (74%). Some waste could not be utilized (26%) and very few was hazardous waste.

In conclusion, primary school have insufficient solid waste management and need more education. Since the problem and effort were not adequate and still common, the school be improved with more emphasis.